

ДО 70-РІЧЧЯ С.П. ПОЗНЯКА

2 липня цього року виповнилося 70 років доктору географічних наук, професору, завідувачу кафедри ґрунтознавства і географії ґрунтів Львівського національного університету імені Івана Франка, відомому вченому-ґрунтознавцю, географу, засновнику львівської ґрунтознавчої школи **Степану Павловичу Позняку**.

Народився Степан Павлович у містечку Олесько Буського району Львівської області. У 1961 р. вступив на географічний факультет Львівського державного університету, по закінченні якого у 1966 р. працював інженером науково-дослідного сектора та ґрунтознавчої експедиції НДС університету.

Протягом 1967–1969 рр. брав участь у проведенні великомасштабних ґрунтових обстежень у Північноказахстанській і Кокчетавській областях Казахстану та Читинській області Росії. У 1969 р. вступив до аспірантури кафедри ґрунтознавства і географії ґрунтів Одеського університету імені І. І. Мечнікова.

Після захисту кандидатської дисертації «Зміни властивостей південних чорноземів Правобережної України під впливом зрошення» С. П. Позняк отримав у січні 1975 р. науковий ступінь кандидата географічних наук, а в червні 1978 р. йому було присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника зі спеціальності «Біогеографія та географія ґрунтів». Цього ж року Степан Павлович перейшов на посаду доцента кафедри ґрунтознавства і географії ґрунтів Одеського університету. У жовтні 1992 р. у Ґрунтовому інституті ім. В. В. Докучаєва (Москва) захистив докторську дисертацію «Зрошувані чорноземи південного заходу України».

У 1993 р. С. П. Позняк очолив новостворену кафедру географії ґрунтів Львівського університету імені Івана Франка (нині – кафедра ґрунтознавства і географії ґрунтів).

З 1970 р. робота Степана Павловича пов'язана з проблемою зрошення чорноземів і темно-каштанових ґрунтів півдня України. За результатами досліджень було вжито низку меліоративних заходів для зниження негативних наслідків деградації ґрунтів, розроблено методичні засади вивчення механізмів сучасних ґрунтоутворювальних процесів у чорноземах, зумовлених зрошенням.

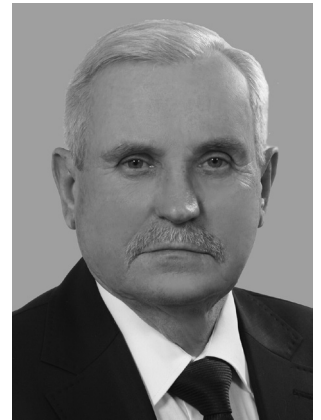
Численні наукові пошуки ювіляра пов'язані також з вивченням ландшафтно-геохімічних проблем степової зони України, розробленням теоретичних, методологічних і практичних засад моніторингу ґрунтів, їх антропогенної еволюції й структури ґрунтового покриву, з оцінкою природних ресурсів тощо.

Свою наукову діяльність С. П. Позняк зосередив на вивченні ґрунтово-екологічних проблем західного регіону України, вирішенні актуальних теоретичних і прикладних питань ґрунтознавства, географії ґрунтів, екології землекористування. Під керівництвом Степана Павловича проведено морфогенетичні дослідження ґрунтів Передкарпаття, Розточчя, Пасмового Побужжя, Північно-Подільського лісостепу, Сокальського пасма, Опілля, Чорногірського масиву Карпат, Малоого Полісся, Волинської височини.

У творчому доробку професора Степана Позняка – понад 300 опублікованих наукових праць, зокрема 18 монографій, підготовлених особисто та у співавторстві. Зокрема, питання становлення й розвитку картографування ґрунтів викладені у праці «Картографування ґрунтового покриву» (у співавторстві, 2003). Він є автором підручника «Ґрунтознавство і географія ґрунтів» у 2-х частинах (2010), визнаного одним з найкращих у цій галузі знань.

Професор С. П. Позняк підготував цілу плеяду науковців; серед його учнів – 6 докторів наук і 18 кандидатів географічних наук. Він налагодив тісні стосунки з провідними вченими-ґрунтознавцями та науковими центрами не лише України, а й Польщі, Білорусі, Росії, Молдови, Австрії, Німеччини, Литви.

Свій ювілей Степан Павлович зустрічає, сповнений творчих сил та задумів, з активною позицією щодо напрямів розвитку географії загалом та географії ґрунтів зокрема. Зичимо шановному ювіляру нових звершень, плідного творчого дозволіття, доброго здоров'я.

Колектив географічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка
Колектив Інституту географії НАН України
Редколегія «Українського географічного журналу»